

Перша міжнародна наукова конференція молодих учених «Дослідник і віртуальне середовище» як здійснення запланованих перспектив

19–20 травня 2010 р. в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського (НБУВ) відбулася Перша міжнародна наукова конференція молодих учених «Дослідник і віртуальне середовище», проведення якої ініціювала Рада молодих учених НБУВ.

Тематика конференції продиктована вимогами часу – еволюцією інформаційних технологій. Бурхливий розвиток останніх дає змогу ученим різних галузей знань вдосконалювати й оптимізувати свою науково-дослідну роботу. Засобами, інструментарієм сучасних інформаційно-технологічних методів стає досконале та компетентне здійснення як прикладних досліджень, так і досліджень у сфері теоретичного моделювання, аналізу та прогнозування.

Актуальність тематичної дефініції була підтримана науковою спільнотою. І це цілком закономірно, адже сьогодні дуже важливо не тільки бути в процесі, чи стати певною ланкою процесу, а й конче потрібно робити все для того, щоб справляти вплив на процес наукостворення, адекватно реагувати на ті виклики, які несе в собі інформаційна хвиля інноваційного надбання суспільства знань. Саме наукова молодь, яка хоч і малочисельна (в НАНУ вона становить менше 15 %), найбільш активно сприймає новітні технології, впроваджує їх у повсякденне науково-дослідне життя. Головне, що показала конференція, молодь не втратила розуміння важливості організації та проведення науково-дослідної роботи в Україні, й прагне просувати вітчизняну науку в світовий інформаційний простір та гідно її там представляти.

Організатори конференції вирішили структурувати зміст конференції за такими проблемними напрямками:

- Соціальні мережі – новий вид наукових зв'язків.
- Наука – он-лайн: ресурси і проекти.
- Розвиток креативних технологій у науково-інформаційному просторі України.
- Корпоративна культура досліджень в електронну еру.

- Ефективність інформаційних технологій у дослідницькій діяльності наукових установ.
- Роль і місце бібліотек у формуванні інформаційного суспільства.
- Імідж молодого науковця-дослідника та мотивації наукової діяльності молоді.

Як бачимо, учасникам конференції було представлено орієнтовний перелік тих значущих питань, розгляд яких дав би концептуальний поштовх щодо їхнього вирішення. Більше того, кожен з окремих тематичних напрямів так чи інакше є дотичним як один до одного, так і до загальної тематики безпосередньо. Це дало змогу обговорювати та розглядати проблемні питання в процесі «живого» спілкування, в ході професійної дискусії. Всі учасники зібрання (а їх було понад п'ятдесят) висловлювалися саме з позиції власного професійного бачення проблеми. Доповідачами та учасниками конференції були не тільки спеціалісти зі столиці України, але й науковці Львова, Дніпропетровська, Чернівців, Івано-Франківська, Харкова, Одеси, Луцька, Російської Федерації, Нігерії, Білорусі.

Молоді вчені представляли різні галузі знань. Тому присутні змогли ознайомитися з сентенціями бібліографів, хіміків, біологів, книгознавців, ботаніків, лінгвістів, політологів, соціологів, економістів, поліграфістів, архівістів, програмістів. Такий широкий діалог дав змогу представити різні наукові погляди щодо необхідності й важливості віртуального середовища в роботі молодих науковців. Більшість виступаючих, підтримуючи ідею глибшого проникнення інформаційних технологій у сферу наукових досліджень, намагаючись поглибити аргументацію своїх думок, візуалізували власні сентенції, використовуючи електронні презентації на мультимедійних пристроях.

Зі вступним словом до учасників конференції звернувся заступник генерального директора НБУВ **А. Бровкін**.

Він наголосив на важливості даного зібрання, спрямованого на інноваційний розвиток вітчизняної науки, розширення зацікавленого спілкування молодих науковців України, також висловив надію, що такі заходи проводитимуться щорічно і до них залучатимуться більш широке коло наукової молоді.

З особливим інтересом присутні вислухали доповідь аспіранта Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, засновника мережі «Українські науковці у світі – Ukrainian Scientists Worldwide» **Ю. Халавки** «Мережеві ініціативи як ефективний засіб подолання кризових тенденцій української науки». Доповідач не лише проаналізував стан української науки та сегмента Інтернету, а й поділився досвідом функціонування власної мережі як засобу спілкування вчених і джерела інформаційного електронного ресурсу. Логічним продовженням теми соціальних мереж була доповідь аспірантки Інституту світової економіки та міжнародних відносин НАН України **О. Романенко** «Аналіз українських наукових груп у соціальних мережах», в якій висвітлювалися результати досліджень щодо присутності українських груп наукового спрямування у соціальних мережах як спеціалізованих («Ukrainian Scientists Worldwide», «Українська Наукова Інтернет-Спільнота», «Scientific Social Community»), так і загального спрямування («Facebook», «ВКонтакте»). Історичну ретроспективу впливу соціальних мереж на діяльність молоді, зокрема наукової, проаналізував у своїй доповіді «Особливості соціальних мереж як засобу спілкування вчених» провідний бібліотекар Фонду президентів України НБУВ **О. Харитонов**.

Віртуальне середовище сьогодні виступає не лише засобом спілкування науковців, а й потужним джерелом отримання та наповнення інформації. Саме тому представлення України у всесвітньо відомій онлайн-енциклопедії «Вікіпедія» привертає увагу молодих вчених. Бібліотекар II категорії НТБ НУ «Львівська політехніка» **С. Назаровець** запропонував аудиторії доповідь «Вебометричне дослідження україномовного сегмента Вікіпедії», в якій здійснив порівняльний аналіз україномовного сегмента з іншими мовними сегментами, а також дав кількісну та якісну його оцінку.

З доповіді аспірантки Львівського національного університету ім. І. Франка **О. Совин** «Комп'ютерна грамотність як повсякденний інструментарій (на прикладі проблематики аналітичної хімії рівноважних станів)» учасники зібрання дізналися, як можна ефективно застосовувати новітні інформаційні технології, зокрема спеціалізоване програмне забезпечення, у повсякденній науково-дослідній роботі, навіть не маючи сучасного технологічного обладнання.

Про негативний соціокультурний вплив інформаційно-комунікативної сфери Інтернет на молодих науковців у процесі їх взаємодії із Всесвітньою мережею та тенденції такої взаємодії говорили у своїй співдоповіді студентка Національного університету «Львівська політехніка» **І. Канцір** та курсант Львівського державного університету внутрішніх справ **Т. Бойко** «Проблеми адаптації молодих науковців в інформаційно-комунікативній сфері: реверс віртуального середовища».

Проблему презентації наукових результатів молодими вченими порушила викладач кафедри психології факультету філософії і соціальних наук Білоруського державного університету **М. Фабрикант** у доповіді «Методичні прийоми формування іміджу та ідентичності молодого вченого й викладача вузу: програма соціально-психологічного тренінгу». Вона представила присутнім програму тренінгу самопрезентації та самоорганізації для молодих науковців і викладачів, розроблену Білоруським державним університетом.

Бібліотечний чинник формування інформаційного простору висвітлили у своїх виступах директор науково-технічної бібліотеки Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту ім. акад. В. Лазаряна **Т. Колесникова** «Інтеграція бібліотек ВНЗ України: сучасний стан та перспективи розвитку (за результатами соціологічного дослідження)», магістр книгознавства й бібліотекознавства з Нігерії **Д. Огуоньє** «Історія розвитку національних програм збереження інформації», молодший науковий співробітник Інституту бібліотекознавства НБУВ, канд. іст. наук **О. Ісаєнко** «Бібліотечне дистанційне обслуговування: сучасний стан та напрями розвитку» та ін.

На другий день конференції відбувся семінар-презентація «Інформація органів влади для громадян: пошук, доступ», що проводився в рамках Програми сприяння Парламенту II в Україні. На семінарі виступили директор Програми **Е. Валентайн**, координатор Програми сприяння Парламенту II з питань Регламенту та організації роботи Парламенту **В. Крижанівський**, а також координатор зв'язків з органами виконавчої влади Програми сприяння Парламенту II **Д. Базілевич**. Доповідачі ознайомили учасників конференції, присутніх на заході бібліотекарів з джерелами отримання інформації від органів влади, дали їм ґрунтовну характеристику, наголосили на необхідності поширення та доступності інформаційних ресурсів від вищих органів влади для розбудови в Україні громадянського суспільства. За підсумками цього семінару Фонд президентів України НБУВ приєднався до мережі Пунктів доступу громадян до офіційної інформації (до яких входять більше 140 публічних та наукових бібліотек України).

За два дні роботи міжнародної конференції оприлюднено значний масив матеріалів з означеної проблематики. Всі вони у повному обсязі будуть представлені на сторінках «Наукових праць НБУВ».

Враховуючи те, що дана конференція – це лише перший крок, перша спроба консолідації молодих науковців на такому високому рівні, висловлюємо сподівання, що і наступні наукові зібрання з подібної проблематики матимуть широкий резонанс серед наукової молоді, а їх матеріали стануть об'єктивним віддзеркаленням реалій розвитку інноваційних інформаційних технологій, сприятимуть проведенню та оптимізації науково-дослідної діяльності вчених як в Україні, так і за її межами.

О. Сербін,

ст. наук. співробітник НБУВ,

канд. іст. наук

В. Удовик,

в. о. директора Фонду президентів України НБУВ,

канд. іст. наук